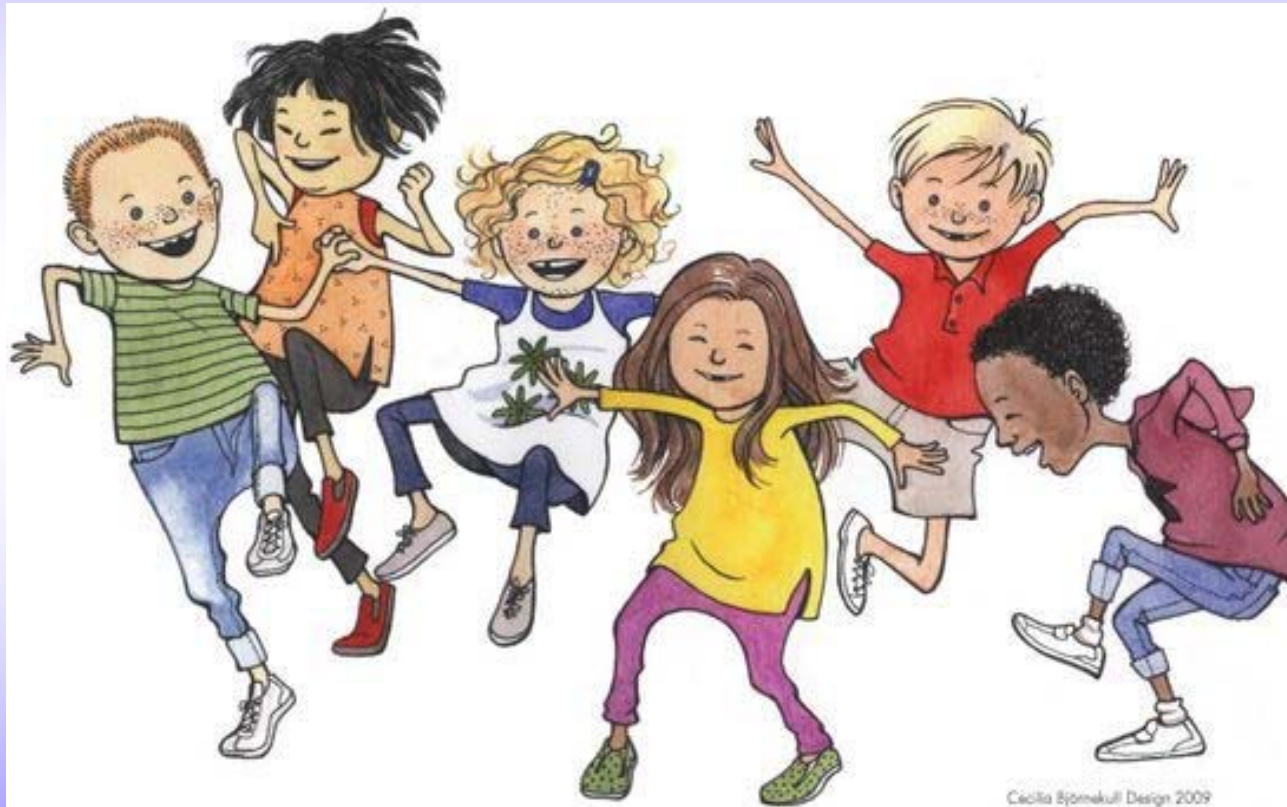

Årsplan for Heggelia barnehage

2018-2019

Innledning

Heggelia barnehage er en barnehage fordelt på to bygg i Heggelia området som kalles Heggelia og Noraførr. Barnehagen består av 6 avdelinger: Smørbukk, Askeladden og Smørblomst 2-6 år, Tommelise, Ole-lukkøye og Blåklokke 1-2 år. Vi jobber teambasert ved å dele erfaringer og kunnskap. I år viderefører vi konseptet av årsplan som også inneholder kalender/aktivitetsplan. Vi har to årsplaner fordelt på stor og liten avdeling hvor det meste er felles, men aktivitetene er tilrettelagt alder. Vi ønsker å arbeide ut fra omsorg, trygghet og trivsel og legge til rette for opplevelsen av mestring og kvalitet i alle ledd. Personalet består av 27 engasjerte ansatte som bidrar til å være en lærende organisasjon hvor vi stadig driver kompetanseutvikling for å tilpasse oss dagens samfunn.

Den 1. august 2017 tredde den nye rammeplanen for barnehage i kraft og vi har iverksatt implementeringsarbeidet i personalgruppen. Vår årsplan viser planleggingen som synliggjør hvordan vi fortolker og realiserer rammeplanen, og er et utgangspunkt for refleksjon, vurdering og utvikling av virksomheten. Vi skal bruke avdelingsmøter (en gang i uka), ledermøter (annenhver uke) og personalmøter (en gang i måneden) til å evaluere og vurdere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med rammeplanen og barnehageloven.

Denne årsplanen gir dere et innblikk i og en presentasjon av det pedagogiske arbeidet som preger hverdagen i Heggelia barnehage. Den synliggjør mål vi arbeider mot og hvordan vi arbeider for å komme dit. Heretter vil dere i øvre del på venstre side finne månedens tema. På høyre side finner dere årsplanens overordnet del som beskriver hvordan vi omsetter rammeplanen til vårt arbeid.

Det er også i år tildelt 6 planleggingsdager i Målselv kommune. Foreløpige datoer er 17. aug., 19. nov., 2. jan., 31. mai. De siste to vil vi informere om så snart det er klart. Barnehagen er stengt disse dagene.

Målselv kommune er en trafikksikker kommune og innebærer en helhetlig tenkning rundt barn og trafikk. Som foreldre ønsker vi at dere følger dette opp gjennom sikring av barn i bil, stoppe motoren på bilen ved levering og henting, parkere med fronten ut mot trafikken og snakke med barna om hvordan ferdes i trafikken.

Er det noe du ikke forstår, lurer på, ikke liker, ønsker å diskutere eller synes er flott, så gi oss tilbakemelding. Det vi ikke vet kan vi ikke gjøre noe med!

Vår visjon i Heggelia barnehage er: *trygt å være – mye å lære* ved å ”*Skape trygghet og et godt miljø for barn og voksne*”.

Mvh *Styrer Ellinor Christensen, og styrerassistent Merethe Hegg Johnsen.*

Kommunens mål og satsning 2018-2019

I 2018-2020 skal barnehagene og skolene i regionen Indre midt Troms være med på to sentrale satsninger, inkluderende barnehage- og skolemiljø, samt realfag. Målselv kommune er en del av region som også består av Dyrøy kommune, Salangen kommune, Lavangen kommune, og Bardu kommune. Målet med disse to satsningene er kompetanseheving for alle ansatte i barnehage og skole som skal forbedre og styrke eksisterende kompetanse. Dette er en del av implementeringsarbeidet av ny rammeplan 2017 og ny lærerplan som er under utarbeidelse.

Inkluderende barnehage- og skole miljø

Arbeidet med inkluderende miljø i barnehage og skole tar også utgangspunkt i rammeplanen 2017 med bakgrunn i forskning som viser til at mobbing og krenkelser fortsatt skjer i barnehage og skole. Utdanningsdirektoratet ønsker å oppnå en varig praksisendring hos ansatte i barnehage og skole og som når flest mulig barn. Utviklingsarbeidet skal derfor primært foregå i form av barnehage- og skolebasert kompetanseutvikling og arbeid gjennom blant annet lærende nettverk. Det vil si at barnehager og skoler, med ledere og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass med støtte fra regionen og ressurser i kommunen. Målet er å videreutvikle praksis innen arbeidet med barnehagemiljø, skolemiljø, mobbing og andre krenkelser. Barnehagens mål er å ha høy kvalitet som fremmer trivsel, lek og læring. For å kunne oppnå dette må personalet arbeide med bevissthet rundt egen rolle i hverdagen og hvordan man framstår som rollemodell. Videre skal vi arbeide med hvordan skape gode læringsmiljø og hvordan inkludere alle barn. Dette skal vi ha gode refleksjoner rundt

i hverdagen og på alle møter i personalgruppa.

Realfagsatsning

Arbeid med realfag i barnehagen tar utgangspunkt i Rammeplan for barnehagen og skal foregå på barnehagens premisser. I barnehagen er det først og fremst fagområdene «Antall, rom og form» og «Natur, miljø og teknikk» som gir rammer for barnehagens realfaglige arbeid, men andre fagområder sees også i sammenheng der det er relevant. Barnehagen skal bidra til den brede kompetansen det enkelte barn senere skal videreutvikle i opplæringen. Derfor må personalet satse mer på å møte barnet der det er og undre seg sammen med det. Personalet skal heve kompetansen og bli mer bevisst på hvordan man møter barnet med undring og refleksjoner rundt fagområdene. Samtidig skal barnet selv ha mulighet for å søke erfaringer og opplevelser alene og i samspill med andre. Personalet skal legge til rette for at barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal få grunnleggende og relevant kunnskap, og utvikler ferdigheter gjennom dagliglivets hendelser i samvær, lek og strukturerte aktiviteter. Barnehagen må tilby alle barn et rikt, variert, stimulerende og utfordrende læringsmiljø, uansett alder, kjønn, funksjonsnivå, sosial og kulturell bakgrunn. For at Personalet skal bidra til dette har vi valgt å sette inn i årsplanen hver måned et overordnet tema innenfor realfag. Hver avdeling skal arbeide mot målet og anvende metodene som står her, men står fritt til arbeidet utover dette. Det vil framkomme tydelig i planene som sendes ut fortløpende. Realfag vil også være en naturlig del av videreføring av språksatsningen da barna blir kjent med nye begreper som vi samtaler rundt.

Innhold

Innledning	s	2
Kommunens mål og satsningsområde 2018/2019	s	3
Innhold på venstre og		
Noraførr (ansatte og avdeling)		
Trafikk		
Mangfold i naturen		
Geometri		
Måling		
Advent og jul		
Fenomener og stoffer		
Kropp og helse		
Tall		
Forskerspiren		
Teknologi og design		
Realfagsrepetisjoner		
Kalender august—juli s 7-9-11-13-15-17-19-21-23-25-27-28		
høyre side		
Heggelia (ansatte og avdeling)	s	5
Tilvenningsperioden	s	6
Rutiner i barnehagen	s	8
Språk i barnehagen	s	10
Barn og foreldres medvirkning	s	12
Omsorg, danning, lek og læring	s	14
Overgang i barnehagen	s	16
Progresjon	s	18
Planlegging, vurdering og dokumentasjon i vår bhg.	s	20
Barnehagens mål i arbeid med barna	s	22
Overgang mellom avdelinger	s	24
Samisk kultur i barnehagen	s	26

Noraførr

Smørbukk 922 72 986 gun-britt.mickelsen@malselv.kommune.no

Ped. leder:	Gun Britt Mickelsen	70%
Fagarbeider:	Ragnhild F.Sundheim	100%
Assistent:	Hanne Maren K. Sundheim	100%
Barnehagelærer:	Siw-Karin Brodahl	80%

Askeladden: 922 72 989 stian.evenmo@malselv.kommune.no

Ped.leder:	Stian K. Evenmo	100%
Fagarbeider:	Tonje Skoglund	100%
Fagarbeider:	Elisabeth K. Melkild	100%

Tommelise: 922 72 987 wivi-ann.ottesen@malselv.kommune.no

Ped. leder:	Wivi-Ann Ottesen	90%
Fagarbeider:	Guro Østgård	80%
Barnehagelærer:	Frank Prestø	100%
Fagarbeider:	Charlotte Berntsen	100%

Ole Lukkøye: 922 72 988 lana.brattli@malselv.kommune.no

Ped. leder:	Lena Brattli	90%
Assistent:	Hilde Øverli	100%
Assistent:	Tatjana Johnsen	60%
Assistent:	Anette Sagmo	60%

Heggelia

Smørblomst 922 72 981 bente.hermandsen@malselv.kommune.no

Ped. leder:	Bente Hermandsen	80%
Førskolelærer:	Loreta A. Fredriksen	80%
Fagarbeider:	Tonje Prince	50%
Assistent:	Cathrine B. Johansen	100%
Assistent:	Solgunn Jensen	50%
Styrerassistent:	Merethe Johnsen	10%

Blåklukke 922 72 982 anita.eilertsen@malselv.kommune.no

Ped. leder:	Anita Eilertsen	100%
Fagarbeider:	Kristin M. Hansen	80%
Fagarbeider:	Monica Strømsør	100%
Fagarbeider:	Stine Estensen	70%
Fagarbeider :	Therese Solvang	80%
Assistent:		70%

Renhold:

Renholder:	Yosef K. Malash	80%
------------	-----------------	-----

Kontor 958 70 834 / 922 72 985

Enhetsleder:	Ellinor Christensen	ellinor.christensen@malselv.kommune.no
Styrerassistent:	Merethe Aasvang	merethe.aasvang@malselv.kommune.no

August

TRAFIKK

Trafikksikkerhet er en naturlig del av dannelse og er dermed en del av barnehagens innhold. Å ferdes i trafikken er ikke alltid like lett for barn. Barna har ikke de samme forutsetningene som voksne til å forstå det de ser og høre i trafikken. I rammeplan på side 56 under FAGFELTET, Nærmiljø og samfunn står det følgende: *Gjennom å arbeide med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, bli kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orienterer seg og ferdes trygt.* Gjennom å være medlem i Barnas Trafikklubb (Trygg trafikk), jobber vi med å integrere trafikk på en naturlig måte gjennom uke/mnd samlingsstunder/aktiviteter der trafikk står i fokus. Dette vil komme fram i fortløpende planer og rapporter.

MÅL: Øke barnas forståelse for hva som er trygt og farlig i trafikken – på en måte barna synes er morsomt og som er knyttet til både trafikkmiljøet i vårt eget nærmiljø og til trafikkmiljø vi vil møte utenfor vårt nærmiljø.

METODE: Bruke Barnas Trafikk klubb (Trygg trafikk) sitt årshjul med seks faste temaer i hver årstid (totalt 24 oppdrag) I tillegg vil vi jobbe med ulike trafikkleker, aktiviteter og «Lysets» trafikkoppgaver som vi finner på nettet under Barnas Trafikklubb.

TILVENNINGSPERIODEN

Denne måneden og delvis september er satt av for tilvenning. Noen barn starter opp etter ferie mens andre barn starter for første gang på denne avdelingen eller i barnehagen. Gjennom samarbeid mellom personalet og foreldrene skal det legges til rette for en trygg og god start i barnehagen. Samtidig skal barnehagen tilpasse rutiner og organisere tid og rom for at barnet får bli kjent, etablere relasjoner og knytte gode relasjoner til både personalet og de andre barna. Derfor må personalet og foreldre sammen legge til rette for at barnet får en trygg og god start i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

- ♦ Før oppstart eller i oppstarten får alle foreldre en oppstart-samtale med pedagogisk leder for informasjon om barnet og barnehagen. Samarbeid mellom hjem og barnehage skal alltid ha barnets beste som mål.
- ♦ Bruke tid til omsorg for at barna skal føle seg trygge og skape tillit til både andre og seg selv. Skape grunnlag for trivsel.
- ♦ Bruke tid til å bli kjent med hverandre og etablere vennskap.
- ♦ Personalet har tett oppfølging av barnet i den første tiden for at barnet får oppleve tilhørighet og til å leke, utforske og lære.

Månedspan for August

Tema: Tilvenning

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
31			1	2	3	4	5
32	6	7	8	9	10	11	12
33	13	14	15	16	17 Planleggingsdag <u>BARNEHAGEN</u> <u>STENGT</u>	18	19
34	20	21	22	23	24	25	26
35	27	28	29	30	31		

September

Mangfold i naturen

Barn leker på en annen måte når de er i naturmiljøer. Miljøer med et rikt biologisk mangfold gjør noe med barns kreativitet og nysgjerrighet. Det danner grunnlag for ny læring og tar utgangspunkt i det barn i barnehagealder er opptatt av. Det å ta i bruk større områder, landskaper og steder, gir mange muligheter for lek og læring. Bevegelse og utforskning er viktige faktorer for barns lek, og dette gjelder spesielt i naturen, der barna kan finne inspirasjon til lek og estetiske uttrykk, samt får utallige og varierte sanseinntrykk. Et landskap med ujevnt underlag, vegetasjon som gir ulike lysforhold, steiner i ulike størrelser og fasonger, fargerike kryp, en stubbe som kan bli en stol er med på å skape stemninger og illusjoner. Dette er elementer som inspirerer og driver lekens fortellinger fremover. Omtrent halvparten av barnehagens innhold og tid foregår ute, så det å kunne utnytte naturen til lek og læring er sentralt både for barn og voksne. Gjennom dette temaet vil man kunne jobbe innenfor alle fagområdene i rammeplanen.

Mål: Barna får erfare gjennom nysgjerrighet og undring rundt naturens fenomener ved bruk av sanser og bevegelse.

Metode: Personalet legger til rette for gode opplevelser og undring gjennom å møte barnet der det er, undre seg sammen med de og reflektere rundt ulike tanker og fenomener. Personalet skal være tilstede i øyeblikkene på barnas nivå, stille åpne spørsmål og inkludere alle barn i undring og opplevelse.

Leken

er avgjørende for barns utvikling og den viktigste arenaen for utvikling av språk og sosial kompetanse.

Samlingsstund

bidrar til utvikle gruppefølelse og opplevelser i fellesskap. Gjennom eventyr, sang, rim, regler og temarettede aktiviteter inspirerer personalet barna til utfoldelse, lek og læring. Samlingsstunden skal by på øvelse i turkaking, prate rolig og tydelig, lytte, konsentrasjon, språkstimulering og mye mer!

Måltid

Er en sosial stund for både barn og voksne. Vi legger til rette for at barna skal lære seg administrative felleverdier: bordskikk, hjelpsom, dele/sende, utvikle selvstendighet og øve.

Rutiner i barnehagen

Påkledning

Av- og påkledning i garderoben skal være preget av ro og hyggelige samtaler med bevisst bruk av språket. Vi skapertid og rom til at barna får øve seg til å mestre selv. Barna lærer ord og begreper knyttet til kropp, klær, og av- og påkledning. Vi gir barna erfaring i å vurdere egen påkledning i forhold til årstid og vær. Barna skal også få trening i å legg sine ting på plass.

Hvile

Søvn og hvile er helt avgjørende for at vi skal fungere. Selv om kroppen hviler, er det full aktivitet i hjernen når vi sover. Når vi sover, bearbejder hjernen alle inntrykk den har fått i løpet av dagen. Minner det er verdt å huske, blir forsterket, mens ting som ikke er så viktig, blir slettet. Søvn er rett og slett helt nødvendig for at vi skal kunne lære nye ting og tenke effektivt.

Stell

Stellesituasjonen skal være preget av ro og omsorg for å gjøre barnet trygg. Vi snakker om hva vi gjør og hva vi ser. Sanger og rim/regler blir også brukt for å skape tillit. Etter hvert ser vi på alder og modning før vi starter med toalettrenning. Målet er at barna blir trygge og mest mulig selvhjulpne. Barna lærer også god håndhygiene.

Månedspan for September

Tema: Mangfold i naturen

ma

ti

on

to

fr

lø

sø

35						1	2
36	3 Påsmøring i barnehagen starter.	4	5 Turdag	6 Oppstart av førskoleklubb	7	8	9
37	10	11	12 Turdag	13 Førskoleklubb	14	15	16
38	17 Foreldremøte	18	19 Turdag	20 Førskoleklubb	21	22	23
39	24	25. Gammelungefest. Vi får besøk av barna som startet i 1. klasse.	26 Dugnad	27 Førskoleklubb	28	29	30

Oktober

GEOMETRI

Barna skal kunne erfare, utforske og leke med former og mønster. Her vil vi blant annet bruke tapetprøver, baking og det vi finner i naturen rundt oss. Barna er opptatt av at ting har forskjellig form og mønster, dette vil vi bygge videre på. Vi stimulerer finmotorikken med klipping og andre formingsaktiviteter der geometri er fremtredende. Barna er omgitt av geometri hele tiden, blant annet har husene i nærmiljøet forskjellige geometriske former, vinduer er firkantede og sirkulære, tak har trekantede osv.

I rammeplan for barnehager, er Antall, rom og form et eget fagområde. Den sier at barnehagen skal bidra til at barna opplever glede over å utforske og leke med tall og former, og at de får mulighet til å tilegne seg anvendbare matematiske begreper. Dette innebærer lek med form og mønster, og det å gjøre erfaringer med ulike størrelser, former og mål, gjennom å sortere og sammenligne.

Mål: tilrettelegge for at barnet, gjennom mangfoldet av informasjon, opplevelser og erfaringer, konstruerer sin egen forståelse og viten, - i sitt eget hode.

Metode: samtale rundt og bruk av

- ◆ Former og figurer
- ◆ Mønster (sammensetning av former)
- ◆ Symmetri
- ◆ Lokalisering
- ◆ Måling

SPRÅK I BARNEHAGEN

I 2017/2018 var Målselv kommune med i satsningen språkkommune der alle ansatte deltok i et kompetanse-løft. Det ble gjennomførte ulike språkløyper der fokuset var språk, lesing og oppdagelse av skriften. Vi vil ta med oss denne språkkompetansen og anvende det sammen med årets satsning av realfag og inkluderende barnehage og skolemiljø der språket er en naturlig del av satsningene.

Ved observasjon av motorisk-, språklig- og sosial utvikling hos barn vil vi kunne se hvor hvilke tiltak som må til for å kunne forbedre oss. Vi ønsker å ta i bruk ulike verktøy/skjema til dette som dere vil bli informert om i forkant. Verktøy og observasjonsskjema vi bruker er:

Snakkepakken brukes til støtte av god språkutvikling og henger sammen med gode språkomgivelser både hjemme og i barnehagen. Snakkepakken er et språkverktøy for barnehage og skole. Denne pakken består av eventyr/fortellinger, sanger, leker, humor, turer, forming og språkfokus.

Alle med, et observasjonsskjema som kan gi oss et helhetlig bilde av barnet og det barnet har lært. Skjemaet dekker 6 utviklingsområder: sosio-emosjonell utvikling, lekeutvikling, trivsel, hverdagsaktiviteter, sansemotorisk utvikling og språkutvikling.

TRAS (Tidlig registrering av språk – i daglig samspill) representerer en faglig forståelsesramme som omtaler åtte ulike språkområder. Samspill, kommunikasjon og oppmerksomhet som er knyttet opp mot bruk-siden av språket. Språkforståelse og språkbevissthet som representerer innholdssiden og bevisstheten om språket. Uttale, ordproduksjon og setningsproduksjon som er formsiden av språket. Områdene er på ulike måter vevd sammen, og utgjør en helhet i forståelsen av barns språkutvikling.

Månedspan for Oktober

Tema: Geometri

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
40	1	2	3 Turdag	4 Førskoleklubb	5	6	7
41	8 Foreldremøte for førskolebarnas foreldre	9	10 VERDENSDAGEN FOR PSYKISK HELSE Det vil komme nærme- re info.	11 Førskoleklubb	12	13	14
42	15	16	17 Turdag	18 Førskoleklubb	19	20	21
43	22	23	24 Turdag	25 Førskoleklubb	26	27	28
44	29	30	31 Turdag				

November

Måling

Barn er opptatt av å finne ut av størrelser, måle og sammenligne. Barn er opptatt av størst/minst, kort/lang, lett/tung , eldst/ynge osv.

Barna skal kunne erfare ulike typer størrelser, former og mål gjennom å sortere og sammenligne. Her kommer også for eksempel baking inn. Vi skal sanke steiner, pinner og andre ting i naturen som vi kan sortere i forskjellige størrelser og fasonger. Vi skal måle barna, for å sammenligne høyde, hvem som er lengst og hvem er lavest. Måling er noe vi alle bruker i hverdagen, når vi fyller melk opp i kopper, lager mat, hvor høyt er legohuset vi bygger, ute i sandkassen kan barna ha sand i bøtter og former å få erfaring med måling.

Barn er opptatt av å finne ut av størrelser, måle og sammenligne. Barn er opptatt av størst/minst, kort/lang, lett/tung , eldst/ynge osv.

Mål: Oppleve glede og humor ved å utforske sammen med andre. Få erfaringer med målebegreper. Få erfaringer med ulike størrelser og mål gjennom å sammenligne. Bruke fantasi til å finne alternative metoder for å finne svar.

Metode: Se måling i hverdagen. Bruk av ulike måle enheter. Undre seg sammen med barna om hvordan måle. Bruke begreper som lengde, høyde, mengde, antall, osv. Vi legger til rette for progresjon hos barna.

Barn og foreldres medvirkning.

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barnas synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med deres alder og modenhet, men skal ikke overlates ansvar de ikke er rustet til å ta.

Tiltak for å oppnå dette:

- ♦ Ta utgangspunkt i barns erfaringer, interesser, synspunkter og initiativ for videre lek og læring.
- ♦ Veksle mellom planlagte og spontane aktiviteter
- ♦ Møte og stimulere barns undring, evne å stille undrende spørsmål og sammen søke mestring
- ♦ Inkludere alle barna

Barnehagen skal legge til rette for godt foreldresamarbeid med åpen dialog og jevnlig utveksling av erfaringer og observasjoner. Samarbeidet skal sikre medvirkning til barnets individuelle tilrettelegging av barnets hverdag.

Tiltak for å oppnå dette:

- ♦ Daglig kontakt ved hente og bringesituasjon
- ♦ Foreldresamtaler
- ♦ Foreldremøter

Både barn og foreldres medvirkning tas med inn i vår planlegging- og vurderingsarbeid.

Månedspan for November

Tema: Måling

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
44				1 Førskoleklubb	2	3	4
45	5	6	7 Turdag	8 Førskoleklubb	9 <i>Brannverndag</i>	10	11
46	12	13	14 Turdag	15 Førskoleklubb	16	17	18
47	19 Planleggingsdag BARNEHAGEN STENGT	20	21 <i>Mørketidsfest.</i> Nærmere info kommer i forkant.	22 Førskoleklubb	23	24	25
48	26	27	28 Turdag	29 Førskoleklubb	30		

Desember

Advent og jul

Desember er tid for å skape ro og hygge i barnehagen i en ellers hektisk hverdag. Vi vil formidler julens budskap og tradisjoner på en enkel måte som samsvarer med barnas forutsetninger. Vi ønsker i denne måneden å vektlegge norske tradisjoner som ivaretar kristne og humanetiske verdier og tradisjoner. Samtidig vil vi snakke om andre kulturer og tradisjoner som finnes i barnegruppa. Vi rydder bort de faste aktivitetene og vi prøver å unngå møtevirksomhet på dagtid. Dette er for å skape ro, rom for juleforberedelser og trygghet i en ellers så travel desembermåned.

På låven sitter nissen

På låven sitter nissen med sin julegrøt, så god og søt, så god og søt. Han nikker, og han smiler, og han er så glad, for julegrøten vil han gjerne ha. Men rundt omkring står alle de små rotter, og de skotter, og de skotter. De vil så gjerne ha litt julegodter, og de danser, danser rundt i ring.

Men nissefar han truer med sin store skje Nei, bare se, og kom avsted. For julegrøten min den vil jeg ha i fred, og ingen, ingen vil jeg dele med. Men rottene de hopper, og de danser, og de svinser, og de svanser. De klorer etter grøten og de stanser, og de står om nissen tett i ring.

Men nissefar han er en liten hissigpropp, og med sin kropp, han gjør et hopp. Jeg henter katten hvis dere ikke holder opp. Når katten kommer, skal det nok bli stopp. Da løper alle rottene så bange, å så bange, å så bange, og de svinser og de svanser noen ganger, og på en-to-tre så er de vekk.

Omsorg, danning , lek og læring

Barnehagens fysiske miljø skal være trygt og utfordrende for barna slik at de få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Dette skal sees i sammenheng med omsorg, danning, lek, læring, kommunikasjon, sosial kompetanse og språk som samlet bidrar til barns allsidige utvikling.

De fundamentale dannelsesprosessene som skjer i førskolealder legger grunnlaget for all videre læring. I våre barnehager legger vi vekt på at barna skal lære strategier for positiv samhandling med andre – like mye som konfliktløsning.

Sammen om øyeblikket «Det er akkurat nå det skjer. Livet er alle de små øyeblikkene hver dag. Det er her barn lever og lærer.

«I barnehagen skal barna oppleve mestring og å tørre å stå frem med seg selv. Gleden av å lykkes sammen er viktig for oss.»

Språkets betydning. Når du forteller barnet hva det ikke skal gjøre, så snakker du ofte for døve ører. Vi ønsker å bruke gode setninger som korrigerer barnas uønskede adferd. Eks istedenfor for å si «ikke ta ifra Per spaden», si – «jeg vil du skal spørre Per om å låne spaden».

I stedet for «ikke lek med maten!», si «Jeg vil du skal spise maten din», (eller er du mett?)

I stedet for «ikke løp i gangen!», si «jeg vil at du skal gå i gangen».

I stedet for «ikke skrik til meg», si «jeg vil du skal snakke med vanlig stemme til meg»

Ved å rose og beskrive barnets mestring vil barnet ofte gjenta handlingen. Eks: « Så bra, du snakket med vanlig stemme til meg, det var fint å høre på!»

Når man skal jobbe med hvordan møte barnet er det lurt at de voksne tar utgangspunkt i seg selv: Hva trenger jeg for å ha det bra? Hvordan ønsker jeg at andre ser meg/lytter til meg? Hvordan ønsker jeg at andre snakker til meg?

Månedspan for Desember

Tema: Advent og jul

ma

ti

on

to

fr

lø

sø

48						1	2
49	3	4	5	6	7 <i>Nissefest</i> Nærmere info kommer i forkant.	8	9
50	10	11	12	13 <i>Lucia</i> Nærmere info kommer i forkant.	14	15	16
51	17	18	19	20	21	22	23
52	24 Barnehagen stengt	25 Barnehagen stengt	26 Barnehagen stengt	27 Barnehagen stengt	28 Barnehagen stengt	29	30
1	31. Barnehagen stengt						

Januar

Fenomener og stoffer

Gjennom å bruke de ulike sansene våre skal barna lære å iakttå, undre seg, eksperimentere, systematisere, beskrive og samtale om den fysiske verden gjennom å undre seg, utforske og stille spørsmål. Vi vil gjennom å være «små forskere» være nysgjerrige, ha et åpent sinn og prøve ut forskjellige eksperimenter.

Rammeplanen for barnehagene sier noe om dette: «*Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legge til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage, forstå sammenheng, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sansene i sine læringsprosesser*».

Mål: Få kjennskap og erfaringer om den fysiske verden (naturfenomener, årstider etc.). Enklere erfaringer innen fysikk og kjemi.

Metode: Prøve ut ulike eksperimenter, samtale rundt det vi lurer på, bruke ulike fakta bøker, internett etc.

Overgang barnehage—skole

Førskoleklubb er et tilrettelagt tilbud for 5- 6 åringene i barnehagen.

Her jobbes det med skoleforberedende aktiviteter som eksempel begrepsforståelse og trafikkopplæring. I klubben får barna møte erfaringer som gjør dem best mulig rustet til å møte skolen. Med dette mener vi aktiviteter som:

Trening i å motta informasjon i gruppe, og utføre konkrete oppgaver i ulike situasjoner, regelleker, være i fokus, forholde seg til gitte regler, vente på tur, samarbeid etc.

Aktiviteter som krever bruk av språket; tørre å stå frem med egne tanker og meninger, matematiske og språklige begreper gjennom lek og øve på å holde orden og ha kontroll/oversikt på eget utstyr i tursekken.

Barnehage og skole samarbeider om denne planen for overgang bhg - skole:

Måned	Aktivitet	Ansvarlig
Innen utgangen av september	Foreldremøte i barnehagen med blant annet tema overgang barnehage og skole for foreldre til årets 5-åringer	Styrer
Innen utgangen av oktober	Rektor innkaller styre/ped-leder og kontaktlærer for årets 1. klasser til samarbeids-/koordineringsmøte.	Enhetsleder Nora-førr/Heggelia
Oktober/november	Gammelungfest i barnehagene	Styrer
November	Mørketidssamling"	5.klassetrinn
Januar	Innmelding av elever	Foreldrene
Mars	Første besøksdag på skolen., "Fadderdag"	5.klasse/ Rektor
April	Kartlegging og observasjon av 5-åringene skal oppsummeres	Ped.leder
April/Mai	Foreldresamtale med 5-åringenes foreldre	Ped.leder
Mai	21 mai kl 0900-1200. Overgangsmøte bhg/skole: 0900-1030: Heggelia, 1030-1200: Noraførr.	Rektor/Ped.leder/ Hovedlærer Kontaktlærer
Mai	25. mai: Informasjonsmøte med foreldrene, mens ungene blir bedre kjent med sine fadder.	Rektor/SFO-leder/ Kontaktlærer (nye)
Juni	6. juni kl 12-1430: Besøksdag på skolen	Rektor/ 1.klasse og lærerne
August	6. august: Bli kjent på SFO	SFO-leder

Det vil også være mulig å gi informasjon til skolen om enkeltbarn, for at barnet skal få en best mulig overgang og skolestart. Dette gjøres med foreldrenes samtykke.

Vi ønsker et trygt læringsmiljø, hvor det er rom for at barna får uttrykke sin egen individualitet. Vi motiverer barna til å opptre støttende og oppmuntrende overfor hverandre. Gjennom disse skoleforberedende aktivitetene håper vi at barna vil være godt forberedt til skolestart. Selv om noen kanskje ikke vil oppleve å komme på skole sammen, mener vi at positiv erfaringer med vennskap er et godt utgangspunkt når nye vennskskapsrelasjoner skal dannes.

Denne planen er under revidering og det vil komme endringer som informeres om fortløpende.

Månedspan for Januar

Tema: Fenomener og stoffer

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
1		1 Barnehagen stengt	2 Planleggingsdag <u>BARNEHAGEN</u> <u>STENGT</u>	3	4	5	6
2	7	8	9	10 Førskoleklubb	11	12	13
3	14	15	16	17 Førskoleklubb	18	19	20
4	21	22	23	24 Førskoleklubb	25	26	27
5	28	29	30	31 <i>Solfest</i>			

Februar

Kropp og helse

Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver har ulike fagområder barnehagen skal jobbe med, deriblant fagområdet ”kropp, bevegelse, mat og helse”. Dette fagområdet har vi tatt utgangspunkt i når vi har satt opp temaet kropp og helse. Gjennom arbeid med dette skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt.

Teamet vil inneholde både fysiske aktiviteter man gjør med kroppen samt anatomisk utforskning. Å bli trygg på egen kropp er noe som blir mer og mer aktuelt i sammenheng med utviklingen i samfunnet, blant annet gjennom allmennmedier. Vi skal også snakke om egne grenser, for at barnet skal kunne gjenkjenne og gi uttrykk for dersom det blir utsatt for noe ulovlig. Vi skal blant annet lære mer om hva et sunt kosthold er, for å bli mer bevisst på dette.

Mål: Bli trygg på og mestre egen kropp, sette egne grenser og kjennskap til sunt kosthold.

Metode: Ulike bevegelsesaktiviteter ute og inne, tilrettelegging for passe utfordringer, samtale om gode vaner i forhold til aktivitet, hvile, helse og kosthold.

Progresjon

I barnehagen får barn mange opplevelser og lærer daglig noe nytt gjennom lek og aktiviteter. Det de lærer, opplever og skaper vil være forskjellig fra barn til barn. Alt etter modning, alder og barnas egne ønsker. Opplevelser, aktiviteter og utfordringer øker ofte i takt med alder.

Antall år et barn er i barnehage før skolestart kan variere, likevel er det naturlig å tenke at noen aktiviteter skal tilpasses og kanskje også forbeholdes de enkelte aldersgrupper. Alle behøver ikke være med på alt. Dermed kan personalet legge til rette for en naturlig progresjon i hverdagen som bidrar til både lek og utfordringer for barna, mens på den andre siden deler opp i grupper der lek og læring er tilpasset alder og gruppe.

Det er ikke alltid at barn har en teori som sammenfaller med naturvitenskapen, men teorien er likevel viktig i barnas prosess. Hjernens evne til å assosiere har betydning når barn skal forsøke å forstå. Ved å skape egne teorier om fenomener i verden, bidrar barn til progresjon i sine egne tankerekker på veien mot å forstå mer.

Mål:

Alle barn blir møtt der de er og får mulighet til utfordringer i trygge og omsorgsfulle omgivelser.

Metode:

- Til tider vil det være mulighet for å dele barnegruppen inn i smågrupper etter alder og modning.
- Når vi har enkeltbarnet i sentrum, krever det at vi hele tiden må tenke og legge til rette for progresjon.
- Vi jobber bevisst med å møte barna der de er, både i utvikling og etter interesser..
- Vi tilrettelegger aktiviteter til barna ut fra det enkelte barns ståsted. Samtidig gir vi gjerne barna en utfordring de kan strekke seg etter.
- Vi observerer det enkelte barn og dets funksjonsnivå, og legger til rette for og gir støtte til utfordringer.
- Vi bruker Rammeplanen, TRAS, ”Alle med” og mål innenfor fagområdene som grunnlag til utarbeiding av planer for å sikre progresjon.

Månedspan for Februar og Internasjonal måned

Tema: Kropp og helse

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
5					1 Frist for oppmelding for skolestartere høsten 2019	2	3
6	4	5	6. <i>Samenes nasjonaldag</i> 	7 Førskoleklubb	8	9	10
7	11	12	13 Turdag	14 Førskoleklubb	15	16	17
8	18	19	20 Turdag	21 Førskoleklubb Internasjonal morsmåldag	22	23	24
9	25	26	27 Turdag	28 Førskoleklubb			

Mars

Tall

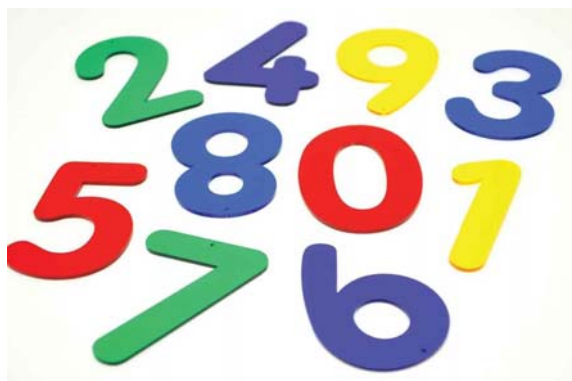
Barna skal oppmuntres til å utforske og leke med tall, og ha tilgang til tall. Vi vil ha ei tallrekke på veggen i barnas høyde, slik at de blir kjent med hvordan tallene ser ut. Tall finner vi overalt, når vi er på tur kan vi telle forskjellige ting. I hverdagen bruker vi tall og telling mye, bla ved borddeking, vi kan telle hvor mange barn, voksne, gutter og jenter det er i barnehage.

Gjennom barnas lek med tall og mengder vokser både tallforståelsen og språkforståelsen. Slik legges grunnlaget for en god matematikkutvikling.

Rammeplanen sier noe om dette: *"Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barnehagen skal bidra til at barna opplever glede over å utforske og leke med tall og former."*

Mål: Kjennskap telling, mengde, antall og tall.

Metode: Lek med telling, tall i lek og spill med tall og telling

Planlegging, vurdering og dokumentasjon i vår barnehage.

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet der målet er å gi barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Det innebærer at barnehagen skal være en lærende organisasjon og kjennetegnet ved dette er at alle ansatte er engasjert i å skape og dele kunnskap om hvordan vi best kan arbeide for å oppfylle barnehageloven og rammeplanen.

I denne årsplanen viser vi til kortere og lengre tidsrom for arbeidet i tråd med rammeplanen. Vi har i år valgt et hovedfokus på kommunens satsning realfag og inkluderende barnehage- og skole miljø, men vil også sikre at vi arbeider i tråd med hele rammeplanen. Barnehagehverdagen er basert på tverrfaglig tenkning og bidrar til et helhetlig fokus på rammeplanen. Avdelingene vil i tillegg til arbeid etter årsplanen, sende ut ulike aktivitetsplaner og evalueringer som vil dokumentere arbeidet innad i den enkelte avdelingen.

Hver uke har avdelingene et eget avdelingsmøte der korte og lengre planer og samarbeid for helhetlig tenkning lagt. Her vil også evaluering av arbeid så langt legge grunnlag for videre arbeid. Her legges føringer for progresjon hos det enkelte barn og for barnegruppen.

Månedspan for Mars

Tema: Tall

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
9					1 Temafest Frist for søknad om barnehageplass og endringer av plass.	2	3
10	4	5	6 Turdag	7 Førskoleklubb	8	9	10
11	11	12 	13 Turdag	14 Førskoleklubb	15	16	17
12	18	19	20 Turdag	21 Førskoleklubb	22	23	24
13	25	26	27 Turdag	28 Førskoleklubb	29	30	31

April

Forskerspiren

I likhet med det meste av innholdet i barnehagen skal temaer og prosjekter møtes med undring og utforskende måte.

Forskerspiren er et hovedområde i naturfag i grunnskolen som handler om praktiske aktiviteter og utforskende arbeidsmetoder. Dette er tanker som også står sentralt i barnehagen. Frøet kommer før spiren og det har enormt potensial. Tenk på de bitte små frøene som kan vokse til store trær om de får de rette betingelsene. Frøene er som barnehagebarna. "Små forskere - store oppdagelser"

I Rammeplanen for barnehagen (2017) står det (side 52):

Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.

Mål: Erfare og undre seg rundt ulike «eksperiment». Bruke språket på en hensiktsmessig måte.

Metode: Gjennomføre ulike eksperiment og snakke/reflektere rundt hendelsen.

Barnehagens mål for arbeidet med barna:

For å sikre at vi møter barna på den beste måten må vi ha et felles mål. Dette er ikke et mål vi kan bli ferdig med, men et mål som krever at vi gir nye tilbud og har en progresjon ettersom barna vokser og utvikler seg. «Alle barn skal oppleve å bli sett og få delta i hverdagen» Å oppleve å bli sett og godtatt ved omsorg for den man er skaper trygghet. For noen kan det å bli sett være at vi bygger videre på deres ideer i leken. For andre kan det være å få sitte på et fang, snakke og fortelle. Andre igjen trenger en voksen som forstår når de trenger hjelp til å komme inn i leken. For å nå målet har vi disse felles tiltakene:

- Vi bruker vår kunnskap om hva det vil si å oppleve seg sett. Denne kunnskapen skal hjelpe personalet i å sikre at alle barna opplever dette daglig hos oss.
- Personalet observerer barna og leken. På avdelingsmøtene hver uke er en del av møtet satt av til å drøfte slike observasjoner. Hva er barna opptatt av og hvordan vil vi bruke dette i utvikling av lek og prosjekter. Dersom det er noe vi ønsker å ta opp med foreldrene skal det gjøres snarest.
- Vi jobber ofte i smågrupper. Da kan vi sikre at alle opplever kontakt og blir sett og hørt av de voksne.
- Vi tar barna med på flest mulig gjøremål i hverdagen. Personalet skal stille spørsmålet «hva kan barna hjelpe til med/ få prøve seg på her?» gjennom alle situasjoner daglig.
- Barna skal få klare mest mulig selv. Personalet må sette av tid så barna kan få prøve seg på påkledning, matsmøring osv. Her er det også viktig å samarbeide med hjemmene så barna kan utfordres og gi muligheter for mestring både i barnehagen og hjemme. Vi ønsker barn som tenker og opplever «jeg kan!».
- Vi tar bilder som brukes i ulike former for dokumentasjon der barna ser det. Dokumentasjonene skal først og fremst vise prosessene vi jobber med. Dette er også en måte å gi foreldrene innblikk i det barna er opptatt av.
- Vi legger til rette for inkluderende lek. Vi veileder og samtaler med barna om hva som er god lek, hvordan man kan be om hjelp om å komme inn i lek og hvordan man kan ha rett til å få leke i fred noen ganger. Hvis et barn er mye alene vil vi hjelpe det inn i leken. Det samme gjelder de som sliter med å få til samspill med andre. Vi vil jobbe med å forebygge krenkelsers og mobbing.
- Vi jobber aktivt med organisering av tid og tilbud. For å nå målene våre er det viktig at personalressursene brukes best mulig, at rom og utstyr fungerer som en støtte og at møter og tidsbruk fungerer hensiktsmessig. Organiseringen skal gi mer tid til å være med barna.

Månedspan for April

Tema: Forskerspiren

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
14	1 Hele denne uken har vi vinteraktiviteter. Nærmere info kommer i forkant.	2	3	4	5	6	7
15	8 Påskeaktivitetsuke. Nærmere info kommer i forkant.	9	10	11	12	13	14
16	15	16	17 Barnehagen stenger før påske kl 1200.	18 Stengt Skjærtorsdag	19 Stengt Langfredag	20 Påskeaften	21 1. påskedag
17	22 Stengt 2. påskedag	23	24 Turdag	25 Førskoleklubb	26	27	28
18	29	30					

Mai

Teknologi og design

Teknologi og design handler om at barna følger en prosess fra ide til produkt, der det er mange ulike faser underveis i prosessen.

Barna skal få bruke sine erfaringer og kreativitet til å utvikle det endelige «produktet» Videre skal barna kunne erfare hvordan ulike teknikker kan brukes i leken og ellers i hverdagslivet.

I rammeplan på side 52 under FAGFELTET, Natur, Miljø og teknologi står det følgende: *Barnehagen skal legge til rette for at barna skal få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og lærling. Barnehagen skal legge til rette for at barna kan bli nysgjerrig på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.*

Mål: Få kjennskap og erfaringer fra bruk av ulike teknikker.

Metode: Personalet legger til rette for utprøving av ulike eksperimenter, samtale rundt og bruk av ulike faktabøker.

Overgang mellom liten avdeling og stor avdeling

Overganger innad i barnehagen kan skje i løpet av barnehagetiden. Noen bytter avdeling eller barnehage, mens andre går over fra liten til stor avdeling. Personalet må derfor legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna, personalet og rutine/dagsrytmen på den nye avdelingen.

Våre tiltak for å oppnå dette i år:

Besøke stor-avdelingen sammen med en voksen fra små dager i forveien før overgang.

Siste fredagen på småbarnsavdeling pakker barnet sammen med en voksen sakene sine og flytter de over på stor (plassen sin).

Mandagen i uka etterpå leveres barnet på stor avdeling. Åpning for at barnet kan «besøke» småbarnsavdelingen.

Månedspan for Mai

Tema: Teknologi og design

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
18			1 Stengt. Offentlig høytidsdag.	2 Førskoleklubb	3	4	5
19	6	7	8 Turdag	9 Førskoleklubb	10	11	12
20	13	14	15 Turdag	16 Vi forbereder/øver på 17. mai.	17. Norges nasjonaldag 	18	19
21	20	21	22 Turdag	23 Førskoleklubb	24	25	26
22	27	28	29 Turdag	30 Stengt. Kristi himmelfartsdag	31 Planleggingsdag <u>BARNEHAGEN</u> <u>STENGT</u>		

Juni

Realfagsrepetisjoner

Hva har vi lært og erfart rundt realfag?

Hva ønsker barna å gjøre igjen?

Juni er en form for «hvit måned» der barna selv kan ønske hva vi skal fokusere på etter arbeidet med realfag. Her vil barnas medvirkning ha stor innflytelse på barnehagehverdagen.

Samisk kultur i barnehagen.

I år er vi så heldige å ha barn med samisk bakgrunn i vår barnehage. I den anledning vil vi knytte all vår pedagogiske arbeidet også til samisk kultur gjennom året. I nær forståelse og samarbeid med hjemmet skal vi legge til rette for gode kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap. Barnehagen skal synliggjøre samisk kultur blant annet ved å snakke om ulike kulturer vi har i barnehagen, og bidra til at barna kan utvikle respekt og fellesskapsfølelse for barnehagens mangfold.

Samefolket har i likheten med andre naturfolk, levd i og av naturen. Her vil det bli naturlig å trekke inn bærekraftig utvikling, som omhandler å dekke dagens behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine behov.

Månedspan for Juni

Tema: Realfagsrepetisjoner

	ma	ti	on	to	fr	lø	sø
22						1	2
23	3	4	5 Turdag	6 Førskoleklubb	7	8 Pinseaften	9 1. pinsedag
24	10 Stengt. 2. pinsedag.	11	12 Avslutning av faste turdager.	13 Avslutning førskoleklubb	14	15	16
25	17 Hele denne uken har vi friluftsuke. Nærme- re info vil komme i forkant.	18	19	20	21	22	23
26	24	25	26	27	28	29	30

Månedspan for Juli

Barnehagen stengt i uke 28-29-30

God
sommer

ma

ti

on

to

fr

lø

sø

27	1	2	3	4	5	6	7
28	8	9	10	11	12	13	14
29	15	16	17	18	19	20	21
30	22	23	24	25	26	27	28
31	29 Husk matpakker til frokost og lunsj	30	31	I uke 26/27 og 31/32 vil det være ferieavvikling for de ansatte som tilsier at vi vil være sammenslått på huset. I uke 33 er det oppstart av nytt barnehageår og tilvenning av nye barn.			